

દીન સિયાસી નિઝામ કી હેસિયત મૈ

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિખ્યાન્તરણ કિયા હે.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

{1} બુખારી કિ રિવાયત કા ખુલાસા:- હઝરત ખબ્બાબ બિન અરત (રદી) ફરમાતે હૈ કિ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કાબા કે સાએ મૈ ચાદર સર કે નીચે રખ કર લેટે હુયે થે (ઉસ ઝમાને મૈ મક્કા વાલે બહુત જ્યાદા જુલ્મ વ સિતમ મુસલમાનોં પર તોડ રહે થે) હમ ને આપ ﷺ સે કહા કિ આપ હમારે લિયે અલ્લાહ કી મદદ નહીં માંગતે? (આખિર યે સિલસિલા કબ તક ચલતા રહેગા? આપ ઇસ જુલ્મ કે ખત્મ હોને કી દુઆ નહીં કરતે. કબ યે મુસીબતેં ખત્મ હોંગી?) આપ ﷺ ને યે સુનકર ફરમાયા- તુમ સે પહલે ઐસે લોગ ગુઝરે હૈ કિ ઉન મૈ સે કિસી કે લિયે ગઢા ખોદા જાતા, ફિર ઉસે ઉસ ગઢે મૈ ખડા કિયા જાતા, ફિર આરા લાયા જાતા ઔર ઉસસે ઉસ કે બદન કો ચીરા જાતા, યહાં તકકિ ઉસ કે દો ટુકડે હો જાતે, ફિર ભી વહ દીન સે ન ફિરતા, ઔર ઉસ કે બદન મૈ લોહે કે

કંધે ચુભોયે જાતે જો ગોશ્ત સે ગુઝર કર હડિયોં ઔર પઢોં તક પહુંચ જાતે મગર વહ અલ્લાહ કા બન્દા હક સે ન ફિરતા, કસમ હૈ અલ્લાહ કી યે દીન ગાલિબ હોકર રહેગા, યહાં તક કિ સવાર સનઆ (યમન) સે હઝર એ મૌત તક સફર કરેગા ઔર રાસ્તે મૈ અલ્લાહ કે સિવા ઉસે કિસી કા ડર ન હોગા, હાં ચરવાહે કો સિફ્ ભેડિયોં કા ડર રહેગા કિ કહીં બકરી ઉઠા ન લે જાએ લેકિન અફસોસ તુમ લોગ જલ્દી કરતે હો. યાની યમન સે લેકર બહરૈન વ હઝર એ મૌત તક કે વસીઅ ઇલાકા મૈ હક કે દુશ્મનોં કા ઝોર ટૂટ જાએગા ઔર અલ્લાહ કે બન્દે આઝાદી સે અલ્લાહ કી બન્દગી કી રાહ પર ચલેંગે. હઝરત ખબ્બાબ (રદી) ને મક્કા કી તેરહ સાલ કી ઝિન્દગી કી તારીખ બડી જામિઈયત કે સાથ ઇસ હદીસ મૈ પેશ ફરમાઈ ઔર આપ ﷺ ને સાફ શબ્દોં મૈ ઉન્હેં બતાયા કિ સબ્ર સે કામ લો, વહ વકત આને વાલા હૈ જબ સિયાસી તાકત ઇસ્લામ કે હાથ મૈ આ જાયેગી, ઔર અલ્લાહ કી બન્દગી કરને વાલે હર તરહ કે ડર ઔર ખતરે સે મહફૂઝ હો જાયેંગે.

{ } બુખારી કિ રિવાયત કા ખુલાસા:- હઝરત અતા બિન રબાહ (રદી) ફરમાતે હૈ કિ મૈ ઉબૈદ લૈસી કે સાથ હઝરત

આયશા (રદી) કી મુલાકાત કો ગયા, હમ ને ઉન સે હિજરત કે બારે મૈ પૂછા કિ હિજરત અબ ભી ફર્ઝ હૈ? (ક્યા લોગ અપને અપને ઇલાકે કો છોડ કર આજ ભી મદીના આયે?) હમરત આયશા (રદી) ને જવાબ દિયા કિ નહીં અબ હિજરત નહીં હોગી, હુકમ મંસૂખ (ખતમ) હો ગયા, હિજરત તો ઇસ વજહ સે હોતી થી કિ મોમિન કી ઝિન્દગી ઇમાન લાને કે જુર્મ મૈ દૂભર કર દી જાતી થી, તબ વહ અપના દીન વ ઇમાન લેકર અલ્લાહ ઔર રસૂલ કે પાસ ચલા આતા, અબ તો અલ્લાહ ને દીન કો ગાલિબ કર દિયા આજ મોમિન જહા ચાહે આજાદી સે અલ્લાહ કી બન્દગી કર સકતા હૈ, ફિર વહ હિજરત ક્યોં કરે? હાં જિહાદ ઔર જિહાદ કી નિયત બાકી હૈ.

બાઇકતિદાર ઔર ગાલિબ દીન જિસ કે બારે મૈ હમરત આયશા (રદી) ઉપર કી હદીસ મૈ બાત ચીત કર રહી હૈ આપ ﷺ કી વફાત કે બાદ ઉસ કી ઇજતિમાઈયત ઔર ઇકતિદાર કો ખતરા પહુંચને વાલા થા લેકિન હમરત અબૂ બક્કર સિદ્દીક (રદી) ને બચા લિયા, આપ ﷺ કી વફાત સે લોગોં કો બડા દુખ હુવા ઔર લોગ માયૂસ હોને લગે ઐસા લગતા થા કિ ઇસ્લામ કા યે ઇજતિમાઈ નિઝામ ટૂટ ફૂટ ન

જાયે ઇસ ખતરા કો હઝરત અબૂ બક્કર સિદ્દીક (રદી) ને ભાંપ લિયા ઔર એક લમ્બી તકરીર કી જિસ મૈ ફરમાયા- અં લોગો જો શખ્સ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો માબૂદ બનાએ હુએ થા, ઉસ કો માલૂમ હોના ચાહિયે કિ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કી મૌત હો ગઈ ઔર જો લોગ અલ્લાહ કી ઇબાદત કરતે થે ઉન્હેં સમઝ લેના ચાહિયે કિ વહ જિન્દા હૈ, નહીં મરેગા ઔર અલ્લાહ તઆલા અપને દીન કી હિફાઝત કા હુક્મ તુમ્હેં દે ચુકા હૈ, તો બેસબ્રી ઔર ઘબરાહટ કી વજહ સે ઉસ દીન કી હિફાઝત કરના ન ભૂલ બૈઠો ઔર અલ્લાહ ને આપ ﷺ કો તુમ્હારે બીચ સે ઉઠા કર અપને પાસ બુલાના પસન્દ કિયા જહા ઉન્હેં ઉન કે કામોં કા બદલા દેગા. ઔર તુમ્હારે બીચ અલ્લાહ ને અપની કિતાબ ઔર અપને રસૂલ કી સુન્નત છોડી તો જો શખ્સ ઉન દોનોં પર અમલ કરેગા વહ ભલાઈ કી રાહ પાએગા ઔર જો ઉન દોનોં કે બીચ ફર્ક કરેગા વહ બુરી રાહ અપનાએગા અલ્લાહ તઆલા ને તુમ કો ખિતાબ કર કે ફરમાયા- થા “અં ઇમાન વાલો! હમારે ઉતારે હુયે નિઝામ એ કિસ્ત કે મુહાફિઝ રહના” ઔર એસા હર્ગિજ ન હો કિ શૈતાન તુમ્હારે નબી કી મૌત મૈ તુમ કો ફંસાએ રખે. તો શૈતાન કે મુકાબલે મૈ જલ્દ સે જલ્દ કોઈ એસા ઉપાય કરો

કે ઉસે શકિસ્ત (પરાજિત) દે દો, ઉસે અપના કામ કરને કી મુહલત ન દો, વર્ના તુમ પર ટૂટ પડેગા ઔર તુમહારે દીની નિઝામ કો બરબાદ કર કે રખ દેગા.

હઝરત અબૂ બક્કર સિદ્દીક (રદી) કી ઇસ તકરીર સે અચ્છી તરહ વાઝેહ હોતા હૈ કિ દીન કા જો નિઝામ આપ ﷺ કી ઝિન્દગી મૈ કાયમ હુવા થા, ઉસ કી ક્યા અહમિયત હૈ, હુઝૂર કી મૌત કે દુખ સે લોગ તૌહીદ ઔર નમાઝ વગૈરા છોડને કા ઇરાદા નહીં કર રહે થે કિ ઉન્હેં સમજાને કી ઝરૂરત પડી થી, બલ્કિ યે ખતરા પૈદા હો ગયા થા કિ ઇસ્લામ કા નિઝામ એ હુકૂમત જો ઇતની મેહનત કે બાદ કાયમ હુવા થા ટૂટ ફૂટ જાએગા. ઇસ લિએ હઝરત સિદ્દીક (રદી) આગે બઢે, સહાબા કે મજમઅ (સભા) મૈ તકરીર ફરમાઈ જિસ મૈ સૂરહ નિસા કી આયત “યા અય્યુહલ્લજીના આમનૂ કુનૂ કવ્વામીના બિલકિસ્તિ” કા હવાલા દેકર બતાયા અલ્લાહ તઆલા ને તુમહેં નિઝામ એ કિસ્ત કા મુહાફિઝ બનાયા હૈ ઉસ કી હિફાઝત કા તુમ સે અહદ લિયા હૈ તો મૃત્યુ કે ગમ કો હદ સે ન બઢને દો, ઉઠો ઔર શૈતાન કો હરાઓ, અપને દીની નિઝામ (પર્તિનિધિ) કો કાયમ રખને કી બાતેં સોચો! હઝરત અબૂ બક્કર (રદી) ને સૂરહ નિસા કી જિસ આયત

કા હવાલા દિયા ઉસ સે પહલે અલ્લાહ તઆલા ને બતાયા
હે કિ તુમ સે પહલે બની ઇસ્રાઈલ કો હમ ને અપની અમાનત
સોંપી થી, લેકિન ઉન્હોં ને ખયાનત ઔર ગદારી કે નતીજે મૈ
અલ્લાહ કા ગજબ ઉન પર ભડકા, કોમોં કી ઇમામત કા
હફ ઉન સે છીન લિયા ગયા ઔર ઉસ વકત કે શિર્ક કરને
વાલોં કી મહકૂમી ઉન કે હિસ્સે મૈ આઈ, અબ તુમ કો ઉન્કી
જગહ દી જા રહી હૈ, તુમ્હેં કિતાબ એ હિકમત ઔર બડી
હુકૂમત સે નવાઝા જા રહા હૈ, ખબરદાર બની ઇસ્રાઈલ કી
તરહ ખયાનત ઔર બેવફાઈ ન કરના, હમ ને જિન્હેં તૌરાત
દી થી, ઉન્હેં વસિયત કી થી કિ નાફરમાની ન કરના, વાદે
પર કાયમ રહના કિતાબ સે બેવફાઈ ન કરના, લેકિન ઉન્હોં
ને નાશુકી, ગદારી ઔર બેવફાઈ કી રાહ ઇજ્તિયાર કી જિસ
કી વજહ સે ઉન્હેં બુરે નતીજે ભુગતને પડે, ઔર અબ તુમ્હેં
(અં ઉમ્મત એ મુહમદિયા) વસિયત કરતે હૈ કિ તકવા કી
રાહ પર ચલના, વાદા ન તોડના, કુરઆન કી રાહ છોડ કર
હમારે ગઝબ કો દાવત ન દેના ઔર ઉસ કે બાદ યે હિદાયત
દી કિ અં ઇમાન વાલો! ન્યાય વ ઇન્સાફ કે ઇસ ઇલાહી
નિઝામ કી હર કીમત પર હિક્મામત કરના.

ચહી વિષય શબ્દોં કે થોડે સે ફર્ક કે સાથ સૂરહ માયદા મૈ ભી

દુહરાયા ગયા હૈ સૂરહ માયદા આખિરી અહકામી સૂરહ હૈ
જિસ મૈ કાનૂન કો પૂરા કર દિયા ગયા હૈ, ઇસ કે બાદ કોઈ
અહકામી સૂરહ નહીં ઉતરી. યે સૂરહ અરફાત મૈ ઉતરી ઇસ
કા અન્દાજે બયાન ઐસા હૈ જૈસે કિ આખિરી બાર ઉમ્મત
સે ઇસ મૈદાન મૈ અહદ (વાદા) લિયા જા રહા હૈ કિ દેખો
નેઅમત કો પૂરા કર દિયા ગયા હૈ, એક બડી હુકૂમત તુમહારે
હવાલે કી જા ચુકી હૈ અબ તુમહારા ફર્જ હૈ કિ હમારે અહદ
પર કાયમ રહના, વર્ના યાદ રખો બની ઇસ્રાઈલ કી તારીખ
તુમહારે સામને હૈ, ઉન્હોં ને અહદ કો તોડા તો કૈસે ઝલીલ
વ અપમાનિત હુયે. યે હૈ દીની નિઝામ ઔર ઉસ કી કદ્ર વ
કીમત ઔર અહમિયત, પર અફસોસ કિ ઉમ્મત એ મુસ્લિમા
ને ઇસ નિઝામ કો ખો દિયા ઔર રોના ઇસ બાત કા કિ યે
ઉમ્મત આરામ કી નીંદ સો રહી હૈ.

વાએ નાકામી મતા એ કારવાં જાતા રહા
કારવાં કે દિલ સે એહસાસ એ ઝિયાં જાતા રહા.